

ВЪСТНИКЪ

ДОБРУД

АБОНАМЕНТЪ: За България, за 6 м.—7 л. За странство за 6 м.—14 л. Единъ брой 10 ст.

ОБЯВЛЕНИЯ: На IV стп. 15 ст. на кв. см. Варна: Добруджа ш. члзадъ

ОРГАНЪ НА ЦЕНТРАЛНИЯ ДОБРУДЖАНСКИ НАРОДЕНЪ СЪВЪТЪ

Излиза понеделникъ, срѣда и петъкъ

Мирътъ съ Ромъния. — Министритъ Радославовъ и Арионъ за мира. — Добруджанската етнографическа изложба. — Факти и перспективи. — Ромънското правителство за мирътъ. — Изъ Ромъния. — Бесабабския въпросъ. — Изъ чуждия печатъ. — Изъ чужбина.

Мирътъ съ Ромъния.

Третия денъ отъ Възкресение Христово се ознаменува съ едно важно събитие за Балканитъ — подписването мирътъ съ Ромъния. Следъ еническите борби преди година и половина изъ Добруджа и Влахия, днешъ 7 май 1918 г. добива едно крупно историческо значение, защото туря край на оня споръ, който душеше добрите съседски отношения между двата народа, които, вслѣдствие корупцията на дипломатията отъ миналото и късогледството на собственитъ си държавници, бяха плячка на нескончаема враждебностъ. Днесъ вече се открива нова ера за ромънския народъ, който, сжсаятъ съ миналитъ си прѣстани завоевателни стремежи на Балканитъ, осващава новъ курсъ на своята политика. Въ това крупно събитие, българския народъ вижда цененъ залогъ за новъ животъ — на добро съседство и разбирателство между Ромъния и България. Ний можемъ да кажемъ, че първата стъпка за омиротворението на Балканитъ е вече сторена. Ний сме горди, че делото крачи въ она пътъ, който ний най-много желаемъ — чрезъ кореното излѣкуване язвитъ, които разяждаха организма на балканските народи, къмъ миръ и спокойно развитие въ бъдаще.

Тръбва да отдадемъ заслужена почитъ къмъ нашитъ доблѣстни съюзници за постигането на този резултатъ. Въ Букурещъ дипломатията на съюзнитъ държави доказа своята далновидностъ по спороветъ между България и Ромъния, като опредѣли радикалното срдство — естествената дунавска граница. Ней неминуемо ще се наложи да направи и втората решителна стъпка.

На 7 май се направи първия дипломатически жестъ къмъ реализиране нашитъ национални копвежи — окончателното освобождение на Добруджа отъ владичеството на чуждата ромънска олигархия. Разбира се, че този първи етапъ не е послѣденъ. На насъ добруджанци прѣстои да употребимъ още усилия, за да стигнемъ до желания край — обединението си съ България, нашето общо отечество. Има безспорно да продължимъ още много прѣчки, обаче та не смъ отъ естество да ни разколебятъ. Нашата кауза е права и трѣбва да биде осветена.

Кондоминиума, който ще се въведе въ северна Добруджа е една временностъ, единъ прѣходъ къмъ желаниа отъ насъ край. Той въ никои случай не може да има трайно сжществуване. Разбира се осжществението на нашитъ национални цели ще зависи въ значителна степенъ отъ самитъ насъ. Както до сега, така и въ бъдаще, ний трѣбва да се покажемъ достойни за кървитъ на нашитъ брати освободители — герои. Въ борбата народитъ се калятъ и духътъ закръпява. Когато ний добруджанцитъ навоюваме своето обединение съ още нови усилия, ний ще умеемъ да взимемъ по-сжсно своето отечество — България и да го пазимъ съ всичкия естественъ жаръ на душитъ си.

Съ подемането на борбата, ний ще дадемъ лично доказателство на свѣта за нашитъ законни права и аспирации и ще принудимъ народитъ да ги тачатъ. Така ще прѣгвагамъ и послѣднитъ етапи къмъ нашето национално обединение съ общото ни отечество — България. Тогавя кондоминиума ще остане само едно тжжно събитие въ историята на миналото за да напомня на двѣта ни нашитъ борби за окончателното освобождение на родината, както що зорницата напомня настжжването на днешната свѣтлина.

Положението на бойнитъ фронтове.

Изметнъ отъ Щаба на Действуващата армия за 8 май 1918 г.

Македонски фронтъ. Северно отъ Битоля и източно отъ Добре Поле артилерийската стрѣла отъ наша и неприятелска страна бѣше въ известно време по силна. Въ Мъгленско нашитъ постѣве прогониха срѣбски разузнавателни групи. Английска рота, които се опита съ следъ артилерийска подготовка да проявне въ нашитъ позиции; източно отъ Бардара бѣше разпрѣсната съ бомби и картеченъ огънь, като остави въ наши рѣкъ пѣшници. При Долна Струма патрулни скватки.

Съюзнически свѣдения.

Западнъ военанъ театр. Южно отъ канада Нюпортъ ние взехме при едно успѣшно разузнавание белгийци въ пѣвъ. По фронта въ Фландрия и р. Ли артилерийския бой се засили при Кемелъ и западно отъ Волу. Въ прѣдпозиционитъ боеве по бойния фронтъ на р. Сона взехме англичани и французи въ пѣвъ. Отъ двѣтъ страни на шосето Корби — Брей неприятелъ прѣдприе безуспѣшни атаки. Силна огнева дѣйност по западния брѣгъ на р. Авръ.

Виена. По Италианския фронтъ отбихме неприятелски разузнавателни прѣдприятия.

Берлинъ. Вечерно съобщение. Нищо ново.

Берлинъ. Окончателното установяване на военитъ успѣхи по море отъ Германо-Финландското прѣдприятие ни дадоха изцѣло унищожението на 7 английски подводници, които сж искали да нападнатъ германскитъ морски сили.

Турския бюлетенъ съобщава, че при побѣдоноснитъ боеве при р. Юрданъ неприятелскитъ загуби сж стигнали 50%; при артилерийскитъ частъ даже до 80%. Южно отъ Шлетт-Брихе-Телхиринъ единъ отъ коннитъ полкове атакува и разби неприятеля и го прѣсѣкна въ безпорядъчното му бѣгство прѣвъ рѣката Юрданъ; тукъ неприятеля изгуби много военни материали.

Министритъ Радославовъ и Арионъ за мира.

Букурещъ. (специална телеграма). Прѣд единъ отъ редакторитъ на „Букурестеръ тагблатъ“, министъръ-прѣседателя Д-ръ Радославовъ направилъ следнитъ извѣщения:

Азъ смятамъ мира за едно настявно събитие за всички договорници отъ страна и съмъ уврѣенъ, че ще доведе до добри приятелски отношения между Ромъния и България; дава по-добри отъ голгото прѣдсиднитъ, защото азъ забѣлзвахъ, че и ромънитъ не сж недоволни и се чувствуватъ, като освобождени отъ тежъкъ товаръ. Напълно съмъ доволенъ отъ постигнатото споразумѣние за постройката на дунавски мостъ, който да свърже желѣзопѣлнитъ мрѣжи на двѣтъ страни. Той ще има за Ромъния прѣдмѣството да я свърже съ Егейско море. Тръбва съ благодарностъ да

се признае, че Германия и Австро-Унгария ни дадохъ всичкото желателно съдѣйствие по този въпросъ. Съ мѣра всички висши въпроси получиха почти основно и задоволително разрѣшение. Що се касае до бъдащето, азъ не виждамъ никаква прѣчка за напълно приятелски отношения между Ромъния и България. Това ще зависи всецѣло отъ политиката на правителствата. Отъ наша страна, въ това отношение сжществувява всичката добра воля.

Уврѣенъ съмъ, че особено сгарипното ромънско правителство, което има поддрѣпата на четворния съюзъ, ще се постави на платформата на бъдещи приятелски отношения съ България, както и съ централнитъ сили, което еднѣко отговаря на желанието на централнитъ сили и на България.

Ромънскитъ министъръ не възвѣсти дѣла вѣднѣ: „При все, че правителството бѣ свързано съ неблагоприятнитъ резултати на войната и прѣдизпирания договоръ, мирътъ не е много неблагоприятенъ за Ромъния и създава възможностъ за почестно и здраво бъдаще развитие. Добиването на Бесарабия не е компенсация, а е законно право на Ромъния; Ромъния вотажи въ строгъ и лояленъ неутралитетъ. Бъдащата политика на страната ще биде една политика на дѣйствителности, основана изключително на нейнитъ интереси и отговаряща на нейнитъ традиции и на географическото ѣ положение.“

Добруджанската етнографическа изложба.

София. Въ пѣдѣла на неделенъ денъ, 11 часа прѣладитъ бѣ откритъ въ павилионитъ при езерето на Борисовата градина, добруджанската етнографическа изложба отъ министра на просвѣтата г. Мешевъ, замѣстникъ на министъръ прѣседателя. Присѣствуваха министритъ генералъ Найденовъ и Хр. Поповъ, прѣседателя на народното събрание д-ръ Пачевъ, генералитъ Саловъ, Драганъ въ Загорски, Перниклитъски и глѣномошнитъ министри Чапрашниковъ, Пѣповъ и Мичевичъ г-жа фонъ Масовъ бившитъ министри Маллиновъ, Пейчевъ и Мушановъ, множество австрийски офицери управителитъ на фонда добруджа Д. Пачовъ и д-ръ Теодоровъ, инженеръ Г. Лазаровъ, П. Димитровъ, С. Милошевъ и всички добруджанци госложи и господа живущи въ София, дамския добруджански комитетъ при добруджанската организация, който урежда и лажбата, на чело съ прѣседателката д-ръ Петрова, касиерката д-ръ Славчева и членитъ Маслинкова, Будевска Ганчева, Ланчева, Милошева и г-ца Лазарова, Дончева, Габровска, Загорска и др. Не може да не се отбѣлжи усърдието на г-житъ д-ръ Славчева и Ланчева и на художника Ив. Ечевъ Видю и Д. Капчевъ, които допринесоха, заедно съ управителитъ на фонда „Добруджа“ и останалитъ дами, най-много за изложбата. Прѣседателката на дамския комитетъ държа една събтѣ рѣчь, а следъ нея д-ръ Теодоръ Теодоровъ, прѣседателъ на добруджанската организация, покани министъръ Мешевъ да открие изложбата. Последнитъ ч, съ една много прочувствена рѣчь, похвали трудолюбиеето на добруджанската българка, чието срдце и въ врѣме на войната за освобождението, неизмѣнно е туптало съ пудса на общото отечество. Любовта и въростята на добруджанката къмъ българската родина сж намѣрили въплотение въ чудеснитъ художествени прѣдмети, изработени отъ нейната рѣка. Въ сгласие съ всѣнародното желание и въ изпълнение на своитъ политически завѣти, правителството на България не е прѣставало и продължава да дѣйствува, за да се постигне присѣдинението на златния добруджански край къмъ България за вѣчни врѣмена. Отъ името на българското общество и на министерството на народната просвѣта, завърши г. Мешевъ, поздравлявамъ добруджанци съ тази изложба която обявявамъ за открита и извазвамъ своята дълбока вѣра въ осжществението на идеалитъ, който възпуватъ насъ всички (Общи одобриши)

Добруджанци бодърствувайте, скоро нашата кауза ще имъ пѣленъ успѣхъ.

ТАБЛИЦА

На отвлъченихъ отъ ромънцихъ едъръ и дребенъ добитъкъ, кола, каруци, вървени храни, фуражъ съестни продукти и др. земледѣл. потребности отъ населението въ Балчишка околия при отстѣп. имъ отъ Добруджа

Програмата бѣ най-разнообразна и добръ изпълнена. Лици, че участващитѣ въ изпълнението й, г. г. подпор. Паскалевъ и Меламедовъ, г-цитѣ добруджанци, както, немурнитѣ пионери на просвѣтата — народнитѣ учители и любители войници отъ туеашнитѣ войскови части, сѣ положили достатъчно трудъ, за да доставятъ на бабадачете една приятна вечеръ.

Заслужаватъ особено отбѣлзване солата на г. в. нъ Зидаровъ, който бѣ извикванъ няколко цѣти на сцената. „Подъ звучитѣ на дивния валсъ“ — монологъ изпълненъ отъ г. Ст. Чолаковъ. „Нераздѣлни“ — декламацията отъ г. ца Бурлакова, хумореската на г. В. Кърджиевъ, — Дуета на цигулка отъ г. г. поруч. Паскалевъ и Меламедовъ, както и всички останали номера. Въ комедията „Женидба“ задоволително изпълниха ролитѣ си г-цитѣ Димитрова, Панова, Арнаутова, Михайлова и г. д. Писковъ, Чаушевъ, Кърджиевъ, Панайотовъ, Ганевъ и Златевъ. Писковъ изпълни много добръ ролата на Подвалосинъ.

Най-радостно бѣ това, че на сцената започна да се проявява българката добруджанка. Не се съмняваме, че това ще бѣде едно добро начало за бъдещиятъ театъръ въ Бабадагъ.

ПОСЛЕДЕНЪ ЧАСЪ.

Споредъ чл. 10 отъ договорѣтъ, Ромънци отстѣпва на България южна Добруджа — бѣ една корекция на границата, която почва западно отъ с. Кирленци на Дунава, слѣдва талвега на долната Пещера, минава сѣверно отъ с. Саудия, Мирча-пола, слѣдва талвега на долната между Османча и Омурча, прѣсича шосето Кюстенджа — Тениръ-гьолъ и излиза на срѣдата на источния брягъ на езерото, вточно отъ с. Адждажа. Останалата частъ отъ сѣверна Добруджа до Георгьовския рѣкавъ, Ромънци отстѣпва на четворния съюзъ, който ще се грижи, щото тя да получи единъ сигуренъ търговски пътъ къмъ Черно море, прѣвъ Черна-вода — Кюстенджа.

По тоя поводъ в. «Букурестеръ Таблата» пише: Създадения за Сѣверна Добруджа комитетинумъ е само прѣходна стадия. Прѣговоритѣ за окончателното уреждане сѣдбата на тая частъ сѣ до толкова напредвали, че сѣ оставали само по нѣколко специални въпроса да се водятъ прѣговори между съюзницитѣ, поради което може да се очаква скоростното разрѣшение.

По сѣкшия въпросъ в. «Лумина» пише: Между централнитѣ сили се водятъ прѣговори за отстѣпване и на сѣверната частъ отъ Добруджа на България. Последнитѣ затруднения сега се разискватъ въ прѣговори между България и Турция и сѣ почти разрѣшени.

Table with 10 columns: № по редъ, ОБЩИНА, Коня и кобили, Магарета, Волове, Биволи, Крави, Биволици, Телци и малатага, Овце и кози, Вонко лева. Includes a summary row for 'Всичко' and 'Стойностъ въ лв.'.

Table with 13 columns: Свини, Волони кола, Конски каруци, Хамути, Сѣдла, Чувове, Файтони, Брашно кгр., Пшеница кгр., Елени микъ кгр., Овеси кгр., Бобъ кгр., Сирене кгр., Сѣно кгр., Всичко лева. Includes a summary row for 'Всичко'.

МАРТИРОЛОГЪ НА ИЗБИТИХЪ И ЗАГИНАЛИХЪ ВЪ МОЛДОВА ОТВЛЪЧЕНИ ДОБРУДЖАНЦИ

Table with 9 columns: № по редъ, Име и прѣзиме на загиналия, Отъ гдѣ е родомъ, Околия, Възраст, Семейно положение, Кожко дѣла има, Занятие, На кои дата прѣвъ 1916 г. е билъ отвлъченъ, Гдѣ е загиналъ.